

ความต้องการของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดชลบุรี ที่มีต่อการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้าน นิเทศศาสตร์

Needs in Senior High School Students in Chonburi towards the Participation in Curriculum Training in Communication Arts

กมลชนก เศรษฐบุตร์*

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ความต้องการของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดชลบุรีที่มีต่อการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเข้าร่วมและความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดชลบุรี เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการของนักเรียนมัธยมปลายที่มีต่อการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ และเพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ กับความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนมัธยมปลาย ๙๙๘ คน จากจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอยู่ทั้งหมด ๑๖,๔๙๕ คนในจังหวัดชลบุรี กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนใน ๔ อำเภอของจังหวัดชลบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ด้วยการ ใช้ T-Test, F-Test และ Pearson Correlations

ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของเพศ อายุ แผนการเรียนที่ศึกษา และรายได้ ไม่มีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์เข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์กับความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์นั้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีประสบการณ์เคยได้รับ

* อาจารย์ สาขาการโฆษณา ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

การอบรมจะมีความต้องการฝึกอบรมในหัวข้อดังกล่าวซ้ำอีก ในขณะที่เดียวกันนักเรียนที่ไม่เคยได้รับการอบรมก็จะเป็นมีความต้องการฝึกอบรมในหัวข้อดังกล่าว เป็นไปในทิศทางเดียวกันในทุกหัวข้อการฝึกอบรม สำหรับในด้านพฤติกรรมนั้น นักเรียนมัธยมปลายจังหวัดชลบุรีเคยได้รับการอบรมด้านนิเทศศาสตร์อยู่ในระดับที่น้อยถึงน้อยที่สุดและมีความต้องการการอบรมด้านนิเทศศาสตร์อยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย นักเรียนมัธยมในจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่ทราบข่าวการอบรมต่าง ๆ จากประกาศของโรงเรียนและจากอาจารย์ ซึ่งค่าใช้จ่ายที่นักเรียนสามารถจ่ายได้ในการเข้าร่วมการฝึกอบรมแต่ละครั้งโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๖๒๘.๖๕ บาท ในการเดินทางไปฝึกอบรมนั้นโดยส่วนใหญ่สามารถเดินทางไปได้ด้วยตนเอง และจำนวนวันที่นักเรียนสะดวกในการไปเข้าร่วมการฝึกอบรม โดยเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๓ วัน

คำหลัก: ความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรม, นักเรียนมัธยมปลาย, โครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์, พฤติกรรมการเข้าร่วมการอบรม, จังหวัดชลบุรี

Abstract

A research on 'Needs in Senior High School Students in Chonburi towards the Curriculum-Training in Communication Arts was a quantitative research. The objective of this research were to study the behavior of senior high school students in Chonburi who participating in the curriculum training in Communication Arts, to compare demographic variables and the needs in senior high school students in Chonburi towards the curriculum training in Communication Arts, and to compare the experience of participating in the curriculum training in Communication Arts and the needs towards the curriculum training in Communication Arts. Data were collected by means of questionnaire from 988 senior high school students from 16,495 students by Purposive sampling in different high schools of 4 districts in Chonburi. Data were analyzed via inferential statistics by T-test, F-test, and Pearson Correlations.

The results revealed that the differences of sex, age, major of study, and revenue did not have an affect on the needs in curriculum training in Communication Arts. For the relationship between students' experiences of participating in the curriculum training in Communication Arts and the needs towards the curriculum training in Communication Arts, the results revealed that students who used to participate in curriculum training would need to participate in those topics again. In the mean time,

students who had never been in curriculum training would not need to participate in those topics. For their behavior, senior high school in Chonburi used to participated in curriculum training at a few to the fewest level and the needs for curriculum training in Communication Arts were at a medium to a few level. Most senior high school student in Chonburi heard about the training from the announcement at their school and from their teacher. The expenses that students could afford for each curriculum training was on the average at 628.65 baht. Most of them could go to the training by themselves and the amount of the day that students could participate was on the average at 4.73.

Keywords: Needs towards the Curriculum Training, Senior High School, Curriculum Training in Communication Arts, Behavior of Participating in the Curriculum Training, Chonburi

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ทั้งด้านความคิด ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในหน้าที่ และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการกระทำหรือการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาศักยภาพของตนเอง เป็นการช่วยเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ให้แก่บุคคลโดยทำให้บุคคลสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาในสถาบัน มาผสมผสานกับความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมแล้วนำไปประยุกต์ใช้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมสร้างให้บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรผู้มาให้การอบรมอีกด้วย (สมาน รังสิโยภุชฎี, ๒๕๔๔)

ปัจจุบันการฝึกอบรมกำลังตื่นตัวเป็นอันมากอีกทั้งยังได้รับความสนใจและกำลังเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าจะเป็องค์กรขนาดเล็ก กลาง หรือใหญ่ ซึ่งจะเห็นได้จากการที่มีโครงการฝึกอบรมสัมมนา สำหรับบุคลากรในระดับต่าง ๆ เกือบทุกระดับ ทุกแผนก ทุกฝ่ายในหน่วยงานต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องซึ่งมุ่งเน้นการเพิ่มทั้งคุณภาพและประสิทธิภาพของทรัพยากรบุคคล องค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะจากภาครัฐหรือเอกชน ต่างก็ให้ความสำคัญในเรื่องการจัดฝึกอบรม มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าฝึกอบรมมากขึ้น บางองค์กรกำหนดงบประมาณการฝึกอบรมในอัตราถึงร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมในเวลาทำงานหรือการฝึกอบรมนอกสถานที่ทำงาน โดยองค์กรเป็นผู้จัดฝึกอบรมเองหรือมอบหมายให้องค์กรอื่นมาเป็นผู้จัดฝึกอบรมให้ ส่งผลให้ตลาดด้านนี้เปิดกว้างต่อผู้เข้ารับการอบรมและต่อองค์กรผู้ให้การอบรม ผู้เข้ารับการอบรมจึงสามารถเลือกหัวข้อการอบรมตามที่ตนเองสนใจได้จากตัวเลือกที่มีนำเสนออยู่มากมาย

ประโยชน์ของการฝึกอบรมนั้น คือ สามารถช่วยนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ได้ ช่วยทำให้พนักงานมีทักษะและความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยสร้างองค์กรให้มีการฝึกฝนและกระตุ้นจิตใจพนักงาน ช่วยเพิ่มความพึงพอใจในงานและความสำเร็จในชีวิตของพนักงาน ช่วยพัฒนาและธำรงรักษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานให้สอดคล้องต่อความต้องการขององค์กร ช่วยสื่อวิสัยทัศน์ นโยบายและกลยุทธ์สู่พนักงานทุกคน ช่วยธำรงรักษาพฤติกรรมพนักงานให้มีจริยธรรมและความรับผิดชอบทางสังคม ช่วยก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการจัดการ ทั้งนี้การฝึกอบรมนั้นนอกจากจะช่วยเพิ่มความรู้ ความเข้าใจและทักษะด้านต่าง ๆ แล้ว ยังช่วยให้สามารถเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ เป็นการกระตุ้นให้บุคคลมีความกระตือรือร้นมากขึ้น อีกทั้งยังเตรียมความพร้อมในการเรียน การทำงาน เมื่อต้องเรียนหรือทำงานในระดับที่สูงขึ้น (สุภาพร พิศาลบุตร และยงยุทธ เกษสาคร, ๒๕๔๕)

การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) ซึ่งให้ความสำคัญกับการสร้างรากฐานที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศ ประการหนึ่งคือการสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนฐานศักยภาพ และความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้า บริการ และสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน ในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ชุมชน รวมทั้งสร้างระบบเฉพาะวิสาหกิจชุมชน ควบคู่กับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ การตลาด และทักษะในการประกอบอาชีพ (http://www.thailocaladmin.go.th/work/e_book/eb1/std210550/24/3.pdf) ซึ่งการฝึกอบรมนั้นถือเป็นการพัฒนาความรู้ให้กับคนในชุมชนโดยตรง

มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นสถาบันการศึกษาในภาคตะวันออก โดยมีภารกิจดังปรากฏในวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยที่กล่าวไว้ว่า มหาวิทยาลัยบูรพาเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ จัดการเรียนรู้และการวิจัยที่ได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ เป็นที่พึ่งทางวิชาการแก่สังคม สืบสานวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาแก่สังคม โดยเฉพาะในภูมิภาคตะวันออก จึงอาจกล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยบูรพาทำหน้าที่บทบาทจากองค์กรของรัฐ เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ให้กับประชาชนทั่วไปในจังหวัดชลบุรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาได้เปิดทำการสอนหลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิตตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อผลิตบัณฑิตและบริการวิชาการแก่สังคม ในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบนโยบายการบริหารงานจากมหาวิทยาลัยของรัฐบาลมาเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล ทำให้ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ต้องแสวงหาหลักสูตรและ/หรือหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อตอบสนองความต้องการนโยบายของรัฐในด้านของการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนและ

ความต้องการของประชาชนในชุมชนไปพร้อม ๆ กัน แม้ว่าภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จะเคยมีการจัดโครงการอบรมให้กับนิสิต และบุคลากรภายนอกมาบ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่เคยมีการศึกษาถึงคุณลักษณะของกลุ่มผู้สนใจจะมาเป็นผู้เข้าโครงการฝึกอบรมเลย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสำรวจความต้องการในการเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดชลบุรีซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก โดยข้อมูลที่ได้จะช่วยพัฒนาหัวข้อและหลักสูตรโครงการฝึกอบรมให้กับภาควิชานิเทศศาสตร์ และพัฒนาเยาวชนในจังหวัดชลบุรีให้เป็นผู้ที่มีความคิดอย่างเป็นระบบ รู้จักวิเคราะห์ และมีความสามารถสร้างสรรค์งานทางด้านสาขาวิชานิเทศศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

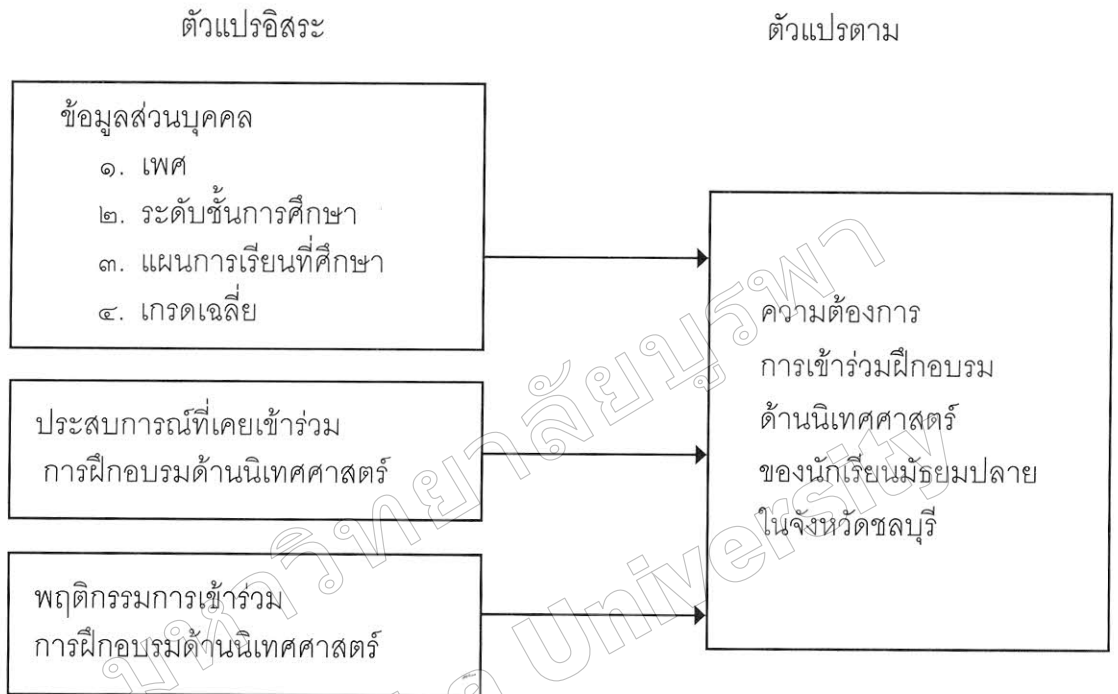
๑. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดชลบุรี
๒. เพื่อสำรวจความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดชลบุรี
๓. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล (จำแนกตามเพศ สถานศึกษา ระดับชั้นการศึกษา แผนการเรียนที่ศึกษา เกรดเฉลี่ย) กับความต้องการของนักเรียนมัธยมปลายที่มีต่อการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์
๔. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ กับความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์

สมมติฐานการวิจัย

๑. นักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดชลบุรีที่มีปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ ระดับชั้นการศึกษา แผนการเรียนที่ศึกษา และเกรดเฉลี่ย) ต่างกัน มีความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์แตกต่างกัน
๒. ประสบการณ์เข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้

ขอบเขตการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดชลบุรีที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ และเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และประสบการณ์การเข้าร่วมฝึกอบรมต่อความต้องการการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์

๒. ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการเก็บข้อมูล เริ่มตั้งแต่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึง ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สำรวจนักเรียนมัธยมปลาย ๙๘๘ คน จากจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑๖,๔๙๕ คน กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนใน ๔ อำเภอของจังหวัดชลบุรี คือ โรงเรียนชลกันยานุกูล

โรงเรียนสามมุกคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนจุฬารัตน์ราชวิทยาลัย โรงเรียนวัฒนาธรคุณวิทย์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนดาราสมุทร โรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร โรงเรียนนารีวิทย์พัททยา โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. จากข้อมูลล่าสุดของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครองที่ระบุว่า ในปีพ.ศ. ๒๕๕๑ จังหวัดชลบุรีมีจำนวนอำเภอ ๑๑ อำเภอ มีโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ๖๐ โรงเรียน โดยมีจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑๖,๔๙๕ คน ผู้วิจัยกำหนดกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากอำเภอที่อยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยบูรพา และเป็นอำเภอที่มีจำนวนประชากรมากกว่า ๓๐,๐๐๐ คน จึงได้กลุ่มตัวอย่างมา ๔ อำเภอคือ อำเภอเมือง (จำนวนประชากร ๑๐๒,๖๖๙ คน) อำเภอบ้านบึง (จำนวนประชากร ๗๒,๐๗๔ คน) อำเภอบางละมุง (จำนวนประชากร ๔๐,๗๔๗ คน) และอำเภอศรีราชา (จำนวนประชากร ๓๒,๐๙๑ คน) (ที่มา: รายงานสถิติจำนวนประชากรกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑)

๒. ในอำเภอดังกล่าวมีโรงเรียนมัธยมศึกษากระจายอยู่ในอำเภอเมือง ๑๖ โรงเรียน อำเภอบ้านบึง ๕ โรงเรียน อำเภอศรีราชา ๘ โรงเรียน และอำเภอบางละมุง ๕ โรงเรียน ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน ในจำนวนที่เท่ากัน และเป็นโรงเรียนรัฐบาลประจำอำเภอ หรือเป็นโรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียง

๓. จากตารางกำหนดตัวอย่างของทาโร ยามาเนที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ เปอร์เซ็นต์ ตามความคลาดเคลื่อน +๕ เปอร์เซ็นต์ โดยจำนวนนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดชลบุรีคือ ๑๖,๔๙๕ คน (ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจะต้องไม่ต่ำกว่า ๓๓๓ คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน ๑,๐๐๐ คน และเพื่อกระจายให้เป็นจำนวนพอเหมาะในแต่ละพื้นที่ จึงแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นโรงเรียนละ ๑๒๕ คน

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๖๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๓ และเพศชาย จำนวน ๓๐๓ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗ โดยมีอายุเฉลี่ย ๑๖.๗๘ ปี

ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๙ รองลงมาคือ มัธยมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๓๒๕ คน ร้อยละ ๓๒.๙ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๓๑๘ คน ร้อยละ ๓๒.๒ ตามลำดับ โดยเรียนแผนวิทย์ - คณิต จำนวน ๕๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๒ รองลงมาคือ แผนศิลป์ - คำนวณ จำนวน ๓๖๖ คน ร้อยละ ๓๗.๐ แผนศิลป์ - ภาษา จำนวน ๙๒ คน ร้อยละ ๙.๓ และแผนศิลป์ - ทั่วไป จำนวน ๔ คน ร้อยละ ๐.๔ ตามลำดับ ทั้งนี้ส่วนใหญ่มีเกรด

เฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๓.๐๑ - ๔.๐๐ จำนวน ๔๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๖ รองลงมาคือ ระหว่าง ๒.๐๑ - ๓.๐๐ จำนวน ๔๓๑ คน ร้อยละ ๔๓.๗ ระหว่าง ๑.๐๑ - ๒.๐๐ จำนวน ๕๖ คน ร้อยละ ๕.๗ และต่ำกว่า ๑.๐๐ จำนวน ๓ คน ร้อยละ ๐.๓

รายได้ต่อเดือนของนักเรียนโดยเฉลี่ย ๒๓๘๒.๒๘ บาท และรายได้ต่อเดือนของครอบครัวโดยเฉลี่ย ๖๓,๑๖๔.๙๘ บาท

หัวข้อที่เคยได้รับการฝึกอบรม

จากกลุ่มตัวอย่าง ๙๘๖ คน หัวข้อการฝึกอบรมที่นักเรียนเคยได้รับการฝึกอบรมเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ แต่งภาพสวยด้วยคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = ๒.๓๗$) รองลงมาได้แก่ ค่ายสนุกคิด คิดสร้างสรรค์ (ฝึกคิดให้แตกต่าง คิดนอกกรอบ คิดไว คิดลึก) ($\bar{X} = ๒.๓๖$) สูดยอดน้อกออกแบบสิ่งพิมพ์ (หัดทำแบบร่าง แผ่นพับ โปสเตอร์) ($\bar{X} = ๑.๙๓$) ประดิษฐ์หนังสือทำมือ ($\bar{X} = ๑.๙๐$) ฝึกถ่ายภาพอย่างเขียน ($\bar{X} = ๑.๘๓$) สู่ถนนเส้นทางนักเขียน ($\bar{X} = ๑.๖๔$) วาดภาพประกอบให้โดนคนอ่าน ($\bar{X} = ๑.๖๐$) ทำหนังสือแบบเด็กแนว (ฝึกเขียนบท กำกับ ดัดต่อหนังสือ) ($\bar{X} = ๑.๔๒$) ค่ายละครญี่ปุ่น (หัดเขียนบท กำกับ แสดง และทำเบื้องหลังละครเวที) ($\bar{X} = ๑.๓๙$) จัดหน้า นิตยสารด้วยคอมพิวเตอร์ (ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์จัดหน้าคอลัมน์ในนิตยสาร) ($\bar{X} = ๑.๓๘$) ถ่ายภาพแนวแฟชั่นกับมืออาชีพ ($\bar{X} = ๑.๓๔$) พิราบน้อง (ฝึกเป็นนักข่าวหนังสือพิมพ์) ($\bar{X} = ๑.๒๙$) ค้นหาเส้นทางสู่นักแสดง ($\bar{X} = ๑.๒๘$) พิธีกรหน้ากล้อง ($\bar{X} = ๑.๒๓$) และทำหนังสือออนไลน์ ($\bar{X} = ๑.๒๒$) ตามลำดับ และหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ดีเจน้องใหม่ ($\bar{X} = ๑.๑๘$)

หัวข้อที่มีความต้องการการฝึกอบรม

หัวข้อการฝึกอบรมที่นักเรียนมีความต้องการฝึกอบรมเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ฝึกถ่ายภาพอย่างเขียน ($\bar{X} = ๓.๑๓$) รองลงมาได้แก่ ค่ายสนุกคิด คิดสร้างสรรค์ (ฝึกคิดให้แตกต่าง คิดนอกกรอบ คิดไว คิดลึก) ($\bar{X} = ๓.๑๐$) แต่งภาพสวยด้วยคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = ๓.๐๒$) ถ่ายภาพแนวแฟชั่นกับมืออาชีพ ($\bar{X} = ๒.๘๓$) สูดยอดน้อกออกแบบสิ่งพิมพ์ (หัดทำแบบร่าง แผ่นพับ โปสเตอร์) ($\bar{X} = ๒.๗๖$) ทำหนังสือแบบเด็กแนว (ฝึกเขียนบท กำกับ ดัดต่อหนังสือ) ($\bar{X} = ๒.๗๒$) ค่ายละครญี่ปุ่น (หัดเขียนบท กำกับ แสดง และทำเบื้องหลังละครเวที) ($\bar{X} = ๒.๖๘$) ค้นหาเส้นทางสู่นักแสดง ($\bar{X} = ๒.๕๐$) ดีเจน้องใหม่ ($\bar{X} = ๒.๔๙$) จัดหน้า นิตยสารด้วยคอมพิวเตอร์ (ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์จัดหน้าคอลัมน์ในนิตยสาร) ($\bar{X} = ๒.๔๘$) ประดิษฐ์หนังสือทำมือ ($\bar{X} = ๒.๔๗$) พิธีกรหน้ากล้อง ($\bar{X} = ๒.๔๑$) สู่ถนนเส้นทางนักเขียน ($\bar{X} = ๒.๔๐$) ทำหนังสือออนไลน์ ($\bar{X} = ๒.๓๗$) และวาดภาพประกอบให้โดนคนอ่าน ($\bar{X} = ๒.๓๒$) ตามลำดับ และหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ พิราบน้อง (ฝึกเป็นนักข่าวหนังสือพิมพ์) ($\bar{X} = ๒.๒๒$)

พฤติกรรมการเข้ารับการอบรม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบข่าวการอบรมต่าง ๆ จากประกาศของโรงเรียน/อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๖ รองลงมาคือ เพื่อน/รุ่นพี่ที่ชักชวน ร้อยละ ๒๒.๓ และทราบเองจากโปสเตอร์/แผ่นพับ/อินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๑๙.๑ ตามลำดับ โดยค่าใช้จ่ายที่นักเรียนสามารถจ่ายได้ในการเข้าร่วมการฝึกอบรมแต่ละครั้งโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๖๒๘.๖๕ บาท ส่วนใหญ่อาจารย์พาไปเข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน ๒๙๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓ รองลงมาคือ คนในครอบครัวพาไปเข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน ๒๕๑ คน ร้อยละ ๒๖.๘ เพื่อน จำนวน ๒๔๔ คน ร้อยละ ๒๖.๑ และไปด้วยตนเอง จำนวน ๑๔๘ คน ร้อยละ ๑๕.๘ ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เดินทางไปเอง จำนวน ๕๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๓ และมีรถรับ - ส่ง จำนวน ๓๗๑ คน ร้อยละ ๓๙.๗ ทั้งนี้จำนวนวันที่นักเรียนสะดวกในการไปเข้าร่วมกิจกรรม โดยเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๓ วัน

การเปรียบเทียบระดับที่เคยได้รับการฝึกอบรม และระดับความต้องการในการฝึกอบรม จำแนกตามข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากสมมติฐานข้อที่ ๑ ระบุว่านักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดชลบุรีที่มีปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ ระดับชั้นการศึกษา แผนการเรียนที่ศึกษา และเกรดเฉลี่ย) ต่างกัน มีความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์แตกต่างกัน ผลการวิจัยออกมาดังนี้

ด้านเพศพบว่า นักเรียนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่ต่างกัน มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

- ด้านระดับชั้นการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับชั้นเรียนที่ต่างกันมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๗

- นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ($\bar{X} = ๒.๗๘๒๖$) มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์สูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ($\bar{X} = ๒.๔๘๖๕$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๖

- นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ($\bar{X} = ๒.๗๘๒๖$) มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์มากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ($\bar{X} = ๒.๔๙๘๒$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๗

- ด้านแผนการเรียนพบว่า นักเรียนที่มีแผนการเรียนต่างกันมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

- ด้านเกรดเฉลี่ยพบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกันมีความต้องการได้รับการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๒

- กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ย ๒.๐๑ - ๓.๐๐ ($\bar{X} = ๒.๕๒๖๗$) มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ย ๑.๐๑ - ๒.๐๐ ($\bar{X} = ๒.๐๗๖๖$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๓

- กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ย ๓.๐๑ - ๔.๐๐ ($\bar{X} = ๒.๗๑๓๕$) มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ย ๑.๐๑ - ๒.๐๐ ($\bar{X} = ๒.๐๗๖๖$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๒

- กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ย ๓.๐๑ - ๔.๐๐ ($\bar{X} = ๒.๗๑๓๕$) มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ย ๒.๐๑ - ๓.๐๐ ($\bar{X} = ๒.๕๒๖๗$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๔๐

ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ที่เคยได้รับการฝึกอบรม กับระดับความต้องการในการฝึกอบรมจำแนกตามหัวข้อการฝึกอบรม

จากสมมติฐานข้อที่ ๒ ระบุว่า ประสบการณ์เข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ ผลการวิจัยออกมาดังนี้ ระดับที่เคยได้รับการฝึกอบรมกับระดับความต้องการในการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กันทางบวกทุกหัวข้อการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๐ ซึ่งหมายความว่ายิ่งกลุ่มตัวอย่างเคยได้รับการฝึกอบรมหัวข้อทางด้านนิเทศศาสตร์มากขึ้นเพียงใด ก็จะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในการฝึกอบรมหัวข้อทางด้านนิเทศศาสตร์มากขึ้น ในทางกลับกันยิ่งกลุ่มตัวอย่างเคยได้รับการฝึกอบรมหัวข้อทางด้านนิเทศศาสตร์น้อยเพียงใด ก็จะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในการฝึกอบรมหัวข้อทางด้านนิเทศศาสตร์น้อยเท่านั้น

อภิปรายผล

ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมัธยมปลายจังหวัดชลบุรีเคยได้รับการอบรมด้านนิเทศศาสตร์อยู่ในระดับที่น้อยถึงน้อยที่สุด สาเหตุมาจากการที่สถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน รวมถึงองค์กรภาครัฐและเอกชนทั้งในจังหวัดกรุงเทพฯ และจังหวัดชลบุรีไม่ได้เปิดการฝึกอบรมที่เอื้อให้กับนักเรียนที่อยู่ต่างจังหวัดมากเท่าที่ควร ทั้งในเรื่องของสถานที่และระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม ตามที่ข้อมูลจากโครงการติดตามสภาวการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด (Child Watch) ภาคตะวันออกพบว่า การสนับสนุนด้านการศึกษาของท้องถิ่นอยู่ในระดับที่ต่ำ (ฐิติมาวดี เจริญรัชต์, ๒๕๕๐)

ในส่วนของความต้องการการอบรมด้านนิเทศศาสตร์ของนักเรียนมัธยมปลายจังหวัดชลบุรีตามหัวข้อต่าง ๆ ที่นำเสนออยู่นั้นอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย มาจากการที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น

นักเรียนต่างจังหวัดไม่คุ้นเคยกับวิชาชีพด้านนิเทศศาสตร์ เนื่องจากตลาดแรงงานด้านนิเทศศาสตร์ ในจังหวัดชลบุรียังเป็นกลุ่มที่จำกัดมาก รวมถึงการแนะแนวทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมปลายที่ มักมุ่งเน้นไปยังวิธีการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยมากกว่าการอธิบายให้เห็นภาพถึงเนื้อหาวิชา อันจะนำไปสู่การประกอบอาชีพด้านต่าง ๆ ในอนาคต นอกจากนี้นักเรียนมัธยมปลายภาค ตะวันออกยังมีอัตราการเรียนต่ออุดมศึกษาอยู่ในระดับที่ต่ำ (สิริตีมาวดี เจริญรัชต์, ๒๕๕๐) พวกเขา จึงมีความต้องการฝึกอบรมในหัวข้อที่สามารถนำไปประกอบวิชาชีพได้เลยมากกว่า ตรงกับงาน วิจัยของพัชนี เดชประเสริฐ (๒๕๔๒) ที่ว่าในด้านหลักสูตรโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างต้องการ ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ ตลาดแรงงานของไทยและโลกปัจจุบันและ อนาคต โดยร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพิ่มหลักสูตรระยะสั้นด้านทักษะและวิทยาการใหม่ ๆ และที่สำคัญคือความต้องการให้จัดหลักสูตรระยะสั้นเสริมทักษะด้านอาชีพที่เหมาะสม

นักเรียนมัธยมในจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่ทราบข่าวการอบรมต่าง ๆ จากประกาศของ โรงเรียนและอาจารย์ ดังนั้นในการประชาสัมพันธ์โครงการฝึกอบรมควรมุ่งเน้นการกระจายข่าวสาร ไปยังโรงเรียนและอาจารย์มากกว่าจะไปสืบเปลี่ยนเปลี่ยนงบประมาณในการผลิตสื่ออื่น ๆ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ และอินเทอร์เนต

สำหรับค่าใช้จ่ายที่นักเรียนสามารถจ่ายได้ในการเข้าร่วมการฝึกอบรมแต่ละครั้งโดยเฉลี่ย ออกมาเท่ากับ ๖๒๘.๖๕ บาทนั้นจะเป็นตัวช่วยกำหนดงบประมาณของโครงการ ซึ่งผู้จัดฝึกอบรม ไม่ควรเรียกเก็บค่าใช้จ่ายนักเรียนมากไปกว่านี้ และควรบริหารงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดในจำนวนรายรับต่อหัวประมาณเท่านั้น

ในการเดินทางไปฝึกอบรมนั้นโดยส่วนใหญ่สามารถเดินทางไปได้ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้ จัดการฝึกอบรมจึงไม่จำเป็นต้องจัดหารถรับ – ส่งให้กับผู้เข้าร่วมอบรม

จำนวนวันที่นักเรียนสะดวกในการไปเข้าร่วมกิจกรรม โดยเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๓ วัน นั้นหมายความว่า การฝึกอบรมไม่จำเป็นต้องจำกัดอยู่เพียงแค่วันเดียว ผู้จัดสามารถออกแบบ หลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามระยะเวลาที่เพิ่มขึ้นได้ ใกล้เคียงกับงานวิจัยของผู้ช่วย ศาสตราจารย์โสภา บุญยศรีสวัสดิ์ (๒๕๔๒) ในเรื่องระยะเวลาและช่วงเวลาที่นักเรียนสะดวกจะ เข้ารับการอบรมมากที่สุด คือ วันเสาร์ อาทิตย์ โดยใช้เวลา ๑ เดือน สำหรับสถานที่ที่นักเรียน สะดวกจะเข้ารับการอบรมมากที่สุด คือ ในหมู่บ้านหรือในตัวอำเภอ โดยยินดีเสียค่าใช้จ่ายในการ ฝึกอบรม ๑๐๐ – ๕๐๐ บาท

นักเรียนที่มีประสบการณ์เคยได้รับการอบรมจะมีความต้องการฝึกอบรมในหัวข้อดังกล่าว ซ้ำอีก ในขณะที่เดียวกันนักเรียนที่ไม่เคยได้รับการอบรมก็จะไม่มีความต้องการฝึกอบรมในหัวข้อ ดังกล่าว เป็นไปในทิศทางเดียวกันในทุกหัวข้อการฝึกอบรมซึ่งตรงกับทฤษฎีการเลือกสรรและการ แสวงหาข่าวสาร กล่าวคือผู้รับสารจะมีกระบวนการเลือกรับรู้ข่าวสารที่แตกต่างกันไปตาม

ประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกันโดยประสบการณ์ดั้งเดิมของผู้รับสาร จะเป็นตัวกำหนดในการเลือกเปิดรับข่าวสาร (Baran & Davis, 2006, p. 150) นอกจากนี้การที่บุคคลใดจะตัดสินใจแสวงหาข่าวสาร เฉยเมยต่อข่าวสาร หรือหลีกเลี่ยงการเปิดรับข่าวสารนั้น ก็ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ดั้งเดิมที่มีอยู่แล้วด้วย (Charles Atkin, 1973, p. 208)

โดยจากการที่นักเรียนซึ่งเคยมีประสบการณ์ได้รับการอบรมแล้วยังมีความต้องการฝึกอบรมในหัวข้อดังกล่าวอีกนั้น ตรงกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่ว่าถ้าประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมาเป็นที่พอใจ จะมีการตอบสนองมากขึ้น และถ้าปฏิบัติยาตอบได้รับการเสริมแรง พฤติกรรมก็จะเกิดมากขึ้น (Kotler & Armstrong, 2009, p. 77)

นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย ๒.๐๑ - ๓.๐๐ มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์มากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย ๑.๐๑ - ๒.๐๐ ส่วนนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย ๓.๐๑ - ๔.๐๐ มีความต้องการได้รับการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์มากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย ๑.๐๑ - ๓.๐๐ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูงกว่ามีความต้องการในการฝึกอบรมมากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า มาจากความจริงที่ว่าธรรมชาติของนักเรียนที่เรียนดีมักมีความใฝ่รู้มากกว่านักเรียนที่เรียนไม่ดี

จากสมมติฐานข้อแรกที่จะระบุว่า นักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดชลบุรีที่มีปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ ระดับชั้นการศึกษา แผนการเรียนที่ศึกษา และเกรดเฉลี่ย) ต่างกัน มีความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์แตกต่างกันนั้น ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของเพศ อายุ แผนการเรียนที่ศึกษา และรายได้ ไม่มีผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมทางด้านนิเทศศาสตร์แตกต่างกัน จากแนวคิดด้านประชากรศาสตร์ระบุว่า คนที่มีคุณสมบัติทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วย (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, ๒๕๔๒, หน้า ๔๔) แต่ทฤษฎีประชากรก็ยังคงใช้หลักของการอธิบายพฤติกรรมการเปิดรับสารของผู้รับสารว่า เป็นแรงบังคับจากภายนอกเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ที่ทฤษฎีมองข้ามไป ได้แก่ ลักษณะทางจิตวิทยา เช่น ทศนคติ แรงจูงใจ บุคลิกภาพ ตลอดจนรสนิยมของผู้บริโภคที่ต่างเป็นตัวแปรที่สำคัญเช่นเดียวกันต่อการเลือกเปิดรับสื่อมวลชน เข้ามาอธิบายพฤติกรรมทางการสื่อสารของผู้รับสารเลย ดังนั้นคุณสมบัติทางประชากรศาสตร์เพียงอย่างเดียว จึงอาจไม่เพียงพอสำหรับใช้อธิบาย หรือนำมาศึกษาพฤติกรรมทางการสื่อสารของมนุษย์ได้ (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, ๒๕๔๒, หน้า ๕๒)

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

๑. ทางภาครัฐควรมีการสนับสนุนด้านการศึกษาท้องถิ่นให้มากขึ้นเพื่อเอื้อให้สถาบันการศึกษาในต่างจังหวัดมีโอกาสได้เปิดการฝึกอบรมให้กับนักเรียนมากขึ้น

๒. นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยควรคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนมัธยมปลายที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม รวมถึงข้อจำกัดและแรงจูงใจด้านต่าง ๆ ของพวกเขาก่อนที่จะพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนและในด้านความต้องการของนักเรียนในชุมชนไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งจะได้ประโยชน์มากกว่าการจัดอบรมในหัวข้อที่นักวิชาการนัดแล้วพยายามเกณฑ์ให้ผู้มาเข้าร่วมอบรม

๓. นักวิชาการอาจจะต้องสร้างความร่วมมือกับบุคลากรในอุตสาหกรรมนิเทศศาสตร์ด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยในการพัฒนาหลักสูตร และดึงผู้ที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรให้ความรู้เพื่อสร้างความชัดเจนให้กับนักเรียนที่เริ่มสนใจในวิชาชีพนิเทศศาสตร์ได้จุดประกายความคิดและมีความต้องการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยผลิตบุคลากรให้กับภาคอุตสาหกรรมได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ก่อนการวิจัย ควรมีงานวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาถึงความสนใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหัวข้อในการฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ที่เป็นในแง่การฝึกอบรมด้านอาชีพ เช่น การทำหนังสือโฆษณา การผลิตป้ายโปสเตอร์ การตัดต่อวิดีโอ การพิมพ์ หรือในด้านการตีพิมพ์เข้านิเทศศาสตร์ จากนั้นจึงนำผลการวิจัยมาตั้งเป็นหัวข้อเพื่อทำการวิจัยในเชิงปริมาณต่อไป เพราะจากผลการวิจัยในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีความสนใจในหัวข้อที่ผู้วิจัยนำเสนอในระดับปานกลางและน้อย

๒. ควรมีงานวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาถึงรูปแบบ เนื้อหาของหลักสูตรต่าง ๆ วิธีการอบรม รวมไปถึงรูปแบบการดำรงชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย และทัศนคติที่มีต่อหลักสูตรระยะสั้นด้านนิเทศศาสตร์ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญเพื่อช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและช่วยให้นักเรียนค้นพบความถนัดของตนเอง

๓. ควรมีงานวิจัยเชิงทดลองที่ใช้วิธีการเรียนการสอนที่แตกต่างกันในหลักสูตรฝึกอบรมเดียวกัน และเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การใช้สื่อ

๔. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างหลักสูตรฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ในกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนมัธยมปลายในกรุงเทพมหานครกับจังหวัดชลบุรี และในประเทศไทยกับต่างประเทศ เพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรให้ทันสมัย เป็นสากลมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กิติ ตย์คานนท์. (๒๕๔๓). *เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ* (พิมพ์ครั้งที่ ๑๐). กรุงเทพฯ: เปลวอักษร.
- เกตแก้ว ศรีงาม. (๒๕๓๖). *ความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาประชากรศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- จงกลณี ชูติมาเทวินทร์. (๒๕๔๒). *การฝึกอบรมเชิงพัฒนา*. กรุงเทพฯ: บริษัทที่เออีพีวง จำกัด.
- จิตโสภิน มีระเกตุ. (๒๕๕๐). *การใช้เวลาว่างของเยาวชนอายุระหว่าง ๑๒-๑๘ ปี กิ่งอำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง*. วิทยาสารเกษตรศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ ๒๘ (๒), ๒๐๒ - ๒๐๙.
- เจริญ แสงนภักดี. (๒๕๔๑). *การฝึกอบรมชนิดต่าง ๆ*. วารสารวิทยาการจัดการปริทรรศน์, ๑(๑), ๑๐๑-๑๑๑.
- ชูชัย สมितिไกร. (๒๕๔๘). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ* (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิติมาวดี เจริญรัชต์. (๒๕๕๐). *โครงการติดตามสภาวะการณเด็กและเยาวชนรายจังหวัดภาคตะวันออก*. กรุงเทพฯ: สถาบันรามจิตติ, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (ส.ส.ส), สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- นันทรัตน์ สายทอง, ฉัตรพงษ์ สุขแก้ว และวสันต์ บุญลิขิต. (๒๕๔๔). *ความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. พระนครศรีอยุธยา: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา.
- พงศ์ หรดาล. (๒๕๓๙). *การวางแผนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร* (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏพระนคร.
- พัชนี เดชประเสริฐ. (๒๕๔๒). *ความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมเสริมอาชีพสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (๒๕๕๑). *การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม Personnel development and training*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (๒๕๔๒). *การวิเคราะห์ผู้รับสาร Audience Analysis*. กรุงเทพฯ: ที.พี.พี.รินทร์ จำกัด.
- วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์. (๒๕๕๑). *เด็กและเยาวชนในสังคมไทย*. วารสารวัฒนธรรมไทย, ๔๗(๑๐), ๒๑ - ๒๓.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (๒๕๕๒). *ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อาชีพพลศึกษาของนักเรียนเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา ๒๕๕๑*. วารสารคณะพลศึกษา, ๑๒(๑), ๖๐ - ๖๗.

วิจิตร อวระกุล. (๒๕๔๐). *การฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมาน รังสิโยกฤษฎ์. (๒๕๔๔). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานบริหารบุคคล*. กรุงเทพฯ: สวัสดิการ
สำนักงาน ก.พ.

สุภาพร พิศาลบุตร และยงยุทธ เกษสาคร. (๒๕๔๕). *การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม* (พิมพ์ครั้งที่
๒). กรุงเทพฯ: วี.เจ.พรินติ้ง.

โสภา บุญศรีสวัสดิ์. (๒๕๔๒). *การวิเคราะห์ความต้องการการฝึกอบรมของแรงงานผู้ถูกเลิกจ้าง
และนักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคืน เนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ
จังหวัดสมุทรสาคร*. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม.

หนึ่งหทัย ขอผลกลาง. (๒๕๔๑). *พัฒนาการของการศึกษาและฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ใน
ประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Atkin, C. K. (1973). *New Model For Mass Communication Research*. New York: The Free Press
Baran, J. S., & Davis, K. D., (2006). *Mass Communication Theory*. Belmont, CA:
Thomson Wadsworth.

Caudron, S. (1997). Can Generation Xers be trained? *Training & Development*, 5 (5),
20 – 24.

Flippo, E. B. (2000). *Personal Management* (5th ed.). US: McGraw-Hill Inc.

Kotler, P. (2009). *Principle of Marketing*. New Jersey: Pearson Prentice Hall.

Nadler, L., & Zeace, N.(1994). *Designing Training Programs : The Critical Events Model*
(2nd ed.). Houston, Texas: Gulf Publishing Company Inc.

Schiffman, L., & Lazar Kanuk, L. (2000). *Consumer Behavior* (4th ed). New Jersey:
Prentice Hall.

Willits, W. L., & Willits, F.K. (1986). Adolescent participation in leisure activities: "The
less, the more" or "the more, the more"? *Leisure Sciences*, 8(2), 189 – 206.

Young, K.K. (1995). *Effective Training Methods and Techniques for Adult Training
and Development*. Manila: World Scout Bureau / Asia Pacific Region.